

Alkotmánybíróság részére
1015 Budapest, Donáti u. 35-45.

A Debreceni Járásbíróság útján
4025 Debrecen, Arany János u. 25-31.

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott, Dr. Györfi András, a panaszos Németh Tamás

meghatalmazott jogi képviselője

az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény
(továbbiakban: **Abtv.**) 27. § alapján az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjesztem elő.

Kérem az Abtv. 27. § (1) bekezdése alapján a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy az Abtv. 43. § (1) bekezdésébe foglaltak szerint állapítsa meg a 2021. október 5. napján 5.Bpk.1500/2021 számú büntető-végzés és a 2022. március 17. napján kihirdetett 5.B.555/2021/11. számú ítélet és a 2022. november 22. napján meghozott 1. Bf.144/2022/9. számú végzés (továbbiakban: **bírói döntések**) alaptörvény-ellenességét, és az Abtv. 43. § (1) bekezdésének megfelelően azokat semmisítse meg, figyelemmel arra, hogy a fentebb hivatkozott bírói döntések sértik a Panaszosnak az Alaptörvény XXVIII. cikkének (4) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő jogát és ezáltal a Panaszost megfosztják a tisztességes és jogállami büntetőeljárás, valamint a kiszámítható büntetőjogi jogalkalmazás lehetőségétől, mivel az elkövetés idején nem büntetendő cselekmény miatt történt a Panaszos felelősségre vonása.

Kérelmem indokolásaként az alábbiakat adom elő:

1. Az indítvány benyújtásának törvényi és formai követelményei

a) A pertörténet és a tényállás rövid ismertetése, a jogorvoslati lehetőségek kimerítése

Előadom, hogy a Debreceni Járásbíróság által 2021. október 5. napján meghozott 5.Bpk.1500/2021 számú büntető-végzést és a Debreceni Járásbíróság által 2022. március 17. napján kihirdetett 5.B.555/2021/11. számú ítéletet és a Debreceni Törvényszék által 2022. november 22. napján meghozott 1. Bf.144/2022/9. számú végzést támadom a jelen alkotmányjogi panasz benyújtásával. Ugyanis a panaszos büntetőjogi felelősségének megállapítása a megtámadott bírói döntésekben Alaptörvénnyel ellentétes módon történt.

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG		
Ügyszám:	101551-2/2023	
Érkezett:	2023 MÁJ 11.	
Érkezés módja		
☐ POSTÁN	☒ @	☐ EGYÉB:
Példány:	Melléklet:	Kezelőiroda:
1	4	3

Előadom, hogy a Debreceni Járásbíróság 2021. október 5. napján meghozta 5.Bpk.1500/2021 számú büntető-végzését, amelyben a panaszos büntetőjogi felelősségét megállapította. A panaszos és meghatalmazott védője október 18. napján tárgyalás tartását kérte.

A Debreceni Járásbíróság 2022. január 12. napjára kitűzte tárgyalását, amelyet folytatólagosan megtartott és 2022. március 17. napján kihirdetett 5.B.555/2021/11. számú ítéletével zárt le. Az ítéletben a Debreceni Járásbíróság a panaszos büntetőjogi felelősségét megállapította. Az ítélet ellen felmentés végett a panaszos és meghatalmazott védője az ítélet kihirdetésekor fellebbezést terjesztett elő, az ügyészség az ítélet kihirdetésekor azt tudomásul vette.

A Debreceni Törvényszék a vádlotti fellebbezésre tekintettel 2022. november 22. napján nyilvános ülést tartott. A nyilvános ülésen a Debreceni Törvényszék három tagú tanácsa az elsőfokú ítéletet a 2022. november 22. napján meghozott 1. Bf.144/2022/9. számú végzésével helyben hagyta.

A panaszos a pertörténet alapján így a rendelkezésére álló össze jogorvoslati lehetőséget kimerítette.

TÉNYÁLLÁS

A bírósági eljárásban megállapított tényállás szerint a panaszos 2021. július 14. napján 0 óra 40 perc körüli időpontban Debrecen belterületén ittas állapotban elektromos rollerrel közlekedett. A panaszost hetven méter megtétele után az arra-járó rendőrájáró igazoltatta, majd kérdést tett fel az alkoholfogyasztással kapcsolatban. A panaszos kijelentette, hogy alkoholt fogyasztott az este folyamán, amelyet a légalkoholmérő készülék is megerősített, ugyanis a helyszínen 0.30 mg/l légalkoholszintet mutatott ki a szonda. A szonda alkalmazása utána rendőrájáró felszólította a panaszost, hogy szálljon le a gépjárműről. A panaszos a kérésnek eleget tett, ugyanakkor roller gépjárműnek való minősítését már a helyszínen kétségbe vonta. Az eljárás, valamint a nyomozás lefolytatása után az ügyészség a vádemelés mellett döntött a fentebb megjelölt cselekmény tekintetében, ittas állapotban elkövetett gépjárművezetés bűncselekményéért.

A vádemelés után a bíróságok megítélése szerint a panaszos megvalósította a 2012. évi C. törvény (továbbiakban: **Btk.**) 236. §-ába foglalt ittas állapotban elkövetett járművezetés vétségét. A bírói indoklás többek között a 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet (továbbiakban: **KRESZ**) kiterjesztő értelmezése mellett a 2022. októberében született Bfv.II.442/2022/5. számú Kúriai végzésben leírtakra, mint iránymutatásra támaszkodott annak érdekében, hogy a bűncselekmény megállapítást nyerjen. Ezzel szemben a bíróságok figyelmen kívül hagyták azt a fontos körülményt, hogy a cselekmény elkövetésekor a rollerek jogszabályi szabályozása egyértelműen nem létezett. Azok közlekedésére vonatkozó szabályok nem voltak tisztázottak, ezért

az elkövetés idején se lehetett tudni, hogy a panaszos által megvalósított cselekmény egy büntetőjogi tényállást kimeríthet-e.

A törvényi tényállásra vonatkozó szabályok tisztázatlansága, valamint az elkövetés idején a konkrét tényállást magába foglaló büntetőjogi norma nem létezése megalapozza a megtámadott bírói döntések alaptörvényellenességét. Mivel az Alaptörvény XXVIII. cikkének (4) bekezdésébe foglalt alapjog és alapelv megsértésével állapították meg a panaszos büntetőjogi felelősségét egy az elkövetés idején nem-létező büntetőjogi törvényi tényállásra alapozva.

b) A jogorvoslati lehetőségek kimerítése

Előadom, hogy a Debreceni Járásbíróság által 2021. október 5. napján meghozott 5.Bpk.1500/2021 számú büntetővégzés ellen a panaszos és meghatalmazott védője tárgyalás tartását kérte. A kérelemnek megfelelően a Debreceni Járásbíróság tárgyalást tartott, amelyben az elsőfokú ítéletét 2022. március 17. napján kihirdetette, ebben a panaszos bűnösségét a Debreceni Járásbíróság megállapította. A Debreceni Járásbíróság 5.B.555/2021/11. számú ítélete ellen, a kihirdetést követően, a panaszos és meghatalmazott védője fellebbezést terjesztett elő felmentés végett. Az ügyészség az elsőfokú ítéletet a kihirdetést követően tudomásul vett.

A Debreceni Törvényszék 2022. november 22. napján tarott nyilvános ülésén az 1. Bf.144/2022/9. számú végzésével az elsőfokon eljáró bíróság ítéletét helybenhagyta.

A 2017. évi XC. törvény (továbbiakban: **Be.**) 615. § alapján támasztott feltételek alapján a másodfokú bíróság döntése ellen fellebbezésnek nincs helye, mivel a másodfokú döntés az elsőfokon eljáró bírósággal nem volt ellentétes.

A fentiekre tekintettel előadom, hogy mivel a másodfokú bíróság döntése ellen a további fellebbezés kizárt így a rendes perorvoslati lehetőségeket a panaszos kimerítette.

Nyilatkozom, hogy az ügyben nincs folyamatban felülvizsgálati indítvány és perújítást sem került kezdeményezésre.

c) Az alkotmányjogi panasz benyújtásának határideje

Nyilatkozom, hogy az alkotmányjogi panasz Abtv. 30. § (1) bekezdése szerinti hatvan napos határidőt a panaszos megtartotta, ugyanis a másodfokú bírói döntés kézbesítése 2022. december 27. napján történt meg a panaszos részére. Ezt a Debreceni Törvényszékhez visszaérkezett tértivevény igazolja.

d) Az indítványozó érintettségének bemutatása

Előadom, hogy a panaszos a megtámadott bírói döntésben elítéltként szerepel, amely megalapozza érintettségét. A panaszos a megtámadott bírói döntésekben az

Alaptörvény XXVIII. cikkének (4) bekezdésében biztosított alapjoga és így a tisztességes eljáráshoz való alapjoga sérült. Az Alaptörvény hivatkozott cikkében deklarálja, hogy az alapvető *nullum crimen sine lege*, valamint *nulla poena sine lege* elveknek az eljárásban korlátozás nélkül érvényesülniük kell és senkit sem lehet olyan bűncselekmény miatt bűnösnek nyilvánítani és nem lehet emiatt büntetéssel sújtani, amelyről az elkövetés idején a törvény nem rendelkezett.

A panaszos bűnösségét egy ilyen nem-létező törvényi rendelkezés alapján állapították meg az eljáró bíróságok. A bűnösség ily módon történő megállapítása alapján a panaszos az Alaptörvény XXVIII. cikkének (4) bekezdésébe foglalt alapjoga sérült, amely megalapozza azt, hogy a megtámadott bírói döntések alaptörvény-ellenessége a panaszos érdekeit hátrányosan érintette.

e) Annak bemutatása, hogy az állított alapjogsérelem a bírói döntést érdemben befolyásolta, vagy a felmerült kérdés alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés

Az Abtv. 29. § rendelkezéseire tekintettel, előadom, hogy a megtámadott bírói döntés felvet mind a döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet, valamint alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdéseket is. Ugyanis az Alaptörvény XXVIII. cikkének (4) bekezdésébe foglalt kötelezettség olyan abszolút kötelezettség, amely egy jogállam és egy alapvetően jogszerűen működő jogalkalmazói rendszerben a minimálstandart szerepét hivatott betölteni. Az Alaptörvény XXVIII. cikkének (4) bekezdésébe foglalt kötelezettség alkalmazásának figyelmen kívül hagyása befolyásolja a bírói döntést. Egyfelől egy nem-létező jogszabály által történő büntetőjogi jogalkalmazás olyan hatalmi túlsúlyt ad a bíróság kezébe, amely egyéni döntések alapján akár a büntetőjogi felelősség önkényes módon történő megállapításához is vezethet. Másfelől pedig az ily módon meghozott bírói döntések megalapoznak olyan jogalkalmazói hatáskörtúllépéseket, amely a hatalmi ágak szétválasztásának elvét sértik, továbbá a bíróságokra szabott feladatok egyéni ügyekben történő ellátásának alkotmányosságát pedig megkérdőjelezzik. Ugyanis amennyiben a jogalkalmazói és jogalkotói hatalom összeolvad, akár csak egy döntés erejéig is, akkor azon esszenciális alkotmányos elvek is sérülnek, amelyek nem csak a tisztességes eljárást sértik, de alapvetően a rendszer szilárd talapzatát rengetik meg. A döntést a fentiekre tekintettel mind befolyásolta az alaptörvény-ellenes jogértelmezés és jogalkalmazás, továbbá olyan alapvető alkotmányossági kérdéseket vet fel, amely nem helyénvaló megválaszolása esetén alapvető alkotmányos értékek sérelmét vonja maga után.

A panaszos ezért a fentebb kifejtett alaptörvény-ellenesség alapján támadja a bírói döntéseket, amely alaptörvény-ellenesség nem csupán befolyásolja a hivatkozott ügyekben a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogát, és a jogállami büntetőjogi elvek érvényesülését, hanem azoknak megvalósulását az ügy egészében teljes mértékben kizárja. A tisztességes eljárás ellehetlenítése az Alaptörvény XXVIII. cikkének (4) bekezdésébe foglalt alapjog korlátozásával és megsértésével megalapozza a panasz

befogadhatóságát. A panasz befogadhatóságát megalapozza még az a körülmény is, hogy a panaszos által támadott bírói döntésekben a panaszos büntetőjogi felelőssége a *nullum crimen sine lege* elv figyelmen kívül hagyásával történt megállapításra, amely a büntetőjog alkotmányos jellegének a megsértésével is jár.

2. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának érdemi indokolása

a) Az Alaptörvény megsértett rendelkezéseinek pontos megjelölése

Alaptörvény XXVIII. cikkének (4) bekezdése:

(4) Senki nem nyilvánítható bűnösnek, és nem sújtható büntetéssel olyan cselekmény miatt, amely az elkövetés idején a magyar jog vagy - nemzetközi szerződés, illetve az Európai Unió jogi aktusa által meghatározott körben - más állam joga szerint nem volt bűncselekmény.

b) A megsemmisíteni kért bírói döntés alaptörvény-ellenességének indokolása

1. Az Alaptörvény XXVIII. cikkének (4) bekezdése

Az Alaptörvény XXVIII. cikke a jog fejlődése során kialakult tisztességes eljárás lefolytatásához szükséges körülményeket emeli alapjogi és alapelvi szintre, amelyek közül a (4) bekezdés a *nullum crimen sine lege* elvet deklarálja. A (4) bekezdésben deklarált jog alapelvi szintre emelése és annak betartatása minimumkövetelményként szerepel egy jogállamban. A büntetőjog ezen kérdéskörben kiemelt helyet foglal el.

Az elv lényegi része abban testesül meg egy eljárás folyamán, hogy a jogalkalmazói hatalom nem veszi át a jogalkotó hatalom szerepkörét és csak a törvény által hatáskörébe utalt feladatokat végzi el. A büntetőjogban ez a korlátozás az analógia tilalmában és *nullum crimen sine lege* elv részkövetelményeivel került legteljesebben kimunkálásra. Ez a korlátozás egyértelműen alkotmányos értékeket hordoz magában, ugyanis ezek megsértése esetén nem csak egyedi esetben megjelenő alapjogsérelem kerülhet megállapításra, hanem az alkotmányos működés alapját képező hatalommegosztás eszménye is sérelmeket szenvedhet. Ezért az Alaptörvény XXVIII. cikkének (4) bekezdésébe foglalt alapelv és alapjog érvényesülése a büntetőeljárások alkalmával nem csak elvárás, hanem alkotmányos minimum is, amelyet egy nem a modern életviszonyokhoz igazított törvény ugyanolyan módon megvalósíthat mint a törvénytől eltérő szankciót súlyosbító bírói szokásjog is.

2. A büntetőjogi felelősség megállapításának dilemmája a XXVIII. cikk (4) bekezdésének tükrében

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (4) bekezdésének megsértésének bizonyítása igen nehézkes, ugyanis a panaszosnak egy nem-létező jogszabályra alapított büntetőjogi felelősség megállapítását kell bizonyítania. A megtámadott bírói döntéseket éppen ezért

szükséges ahhoz átvizsgálni, hogy az ügyben megbúvó alapjogsérelem felfedezhető legyen. Az Alaptörvény XXVIII. cikkének (4) bekezdésének megsértése jelen ügyben a törvényi rendelkezés elavultságából, valamint a bűncselekmény megállapíthatóságának hiányos körülményeiből adódik.

A hivatkozott Alaptörvényi rész megsértése a megtámadott bírói döntés esetében, azért sem elképzelhetetlen szenárió, mivel a Btk. közlekedési bűncselekményekkel kapcsolatos rendelkezései keretdiszpozíció jellegűek, amelyek megkívánják egy további jogforrás naprakészen tartását és annak az életviszonyokhoz való alakítását.

3. Az elkövetési eszközzel nem rendelkezett a törvény az elkövetés idején

A fentiek figyelembe véve, panaszos büntetőjogi felelősségre vonása egy olyan bűncselekmény miatt történt, amelynek elkövetési eszközéről a jog az elkövetés idején nem rendelkezett. Az elkövetési eszköz a jogrendszer értelmezésében az elkövetéskor nem létezett, arra semmilyen szabályozás nem vonatkozott.

A panaszos büntetőjogi felelősségét a Btk. 236. §-ába foglalt cselekmény miatt állapították meg. Ez a cselekmény megkívánja, hogy a panaszos gépi meghajtású járművel kövesse el a bűncselekményt. Az elkövetés ugyanakkor egy elektromos rollerral történt, amelyről a jog az elkövetés idején nem bírt tudomással. Annak szabályozása jelen panasz benyújtásáig sem tisztázott. Ezért az elkövetés idején a panaszos sem tudhatott arról, hogy cselekménye valamely büntetőjogi tényállást megvalósíthat. A szabályozás hiánya miatt pedig megállapítható, hogy a büntetőjogi felelősségre vonás a hivatkozott alapjog és alapelv sérelmével történt. Ugyanis az, hogy a panaszos a legnagyobb körültekintés és tájékozódás mellett sem tudhatott a cselekmény büntetendő mivoltáról nem a panaszosnak felróható hanem a jogalkotó hatalomnak. Ugyanis az elektromos rollerek és különböző elektromos közlekedési eszközök megjelenésével a jogalkotóra hárult az a feladat, hogy az újonnan megjelenő eszközök használatát, a közlekedésben való részvételük feltételeit szabályozza. A jogalkotó ezen eszközök szabályozásának a jelen alkotmányjogi- panasz benyújtásáig sem tett eleget.

Így az ilyesfajta közlekedési eszközök esetében a kategorizálására, a rájuk vonatkozó szabályok alkalmazhatóságára nincs konkrét jogszabály. Ezért az újonnan megjelent eszközök által létrehozott légtér jogi tér egyértelműen mind közlekedés-jogilag és mind büntetőjogilag joghézagként értelmezendő. E jogbizonytalanságra és joghézagra a másodfokú végzés indoklásában a Debreceni Törvényszék is utal, ez az indoklás [14]. bekezdésében található. Joghézagra, másnéven nem létező jogszabályi helyre, pedig nem lehetséges a büntetőjogi felelősség megállapítása, mivel az a jogállamisági feltételeknek, valamint az Alaptörvény XXVIII. cikkének (4) bekezdésében foglalt alapelvnek is ellentmond. Így a nem-létező jogi szabályozásra alapított felelősségre vonás semmilyen esetben sem lehet az alkotmányos elvekkel egyező természetű.

4. A megtámadott bírói döntésekben felfedezhető alapjogsérelem

A bírói döntések az Alaptörvény XXVIII. cikkének (4) bekezdését sértették meg, ugyanis az elektromos rollerről a jog nem rendelkezett az elkövetés idején. Ezáltal a törvény szerint az nem volt megfeleltethető a Btk. 236. §-ába foglalt járművezetés ittas állapotban vétség elkövetési eszközének. Az elkövetési eszköz hiánya pedig oly kizáró tényező, amely által a bűncselekmény elkövetése nem megállapítható. Tehát a bűncselekmény esszenciális eleme a jogalkotó által a bűncselekmény elkövetése idejében nem volt szabályozott, arról törvény nem rendelkezett. Továbbá az ilyen joghézagok megoldására a büntetőjogban az analógia alkalmazása is tilos. A megtámadott bírói döntések pedig úgy születtek meg, hogy a bíróság a történeti tényállás és a törvényi tényállás összevetése közben az ügyben felmerülő alkotmányjogi kérdésekre nem fektettek megfelelő hangsúlyt és azok értelmezése és összevetése során a bíróságok nem mérlegelték megfelelően az ügyben potenciálisan megbúvó alapjogsérelem lehetőségének a kockázatát, amely az elavult törvényi tényállásban rejtett. Az ily módon megszületett döntések, melynek alapját az elavult törvényi tényállás jogalkalmazói kiterjesztő értelmezése képezte pedig elvezetett ahhoz, hogy az Alaptörvényben megjelölt alapjoga a panaszosnak sérült, mivel a bűncselekmény elkövetési eszközéről a jog nem rendelkezett.

Fontos továbbá megemlíteni, hogy a panasz nem a szabad bírói mérlegelést támadja. Nem a bizonyítékok értékelésében vagy a történeti tényállás megállapításában keresi az alaptörvényellenességet, hanem a bíróság alapjogellenes jogalkalmazására hivatott rávilágítani, amely a bűncselekmény törvényi tényállásának kiterjesztő értelmezésében valósul meg. Ez a kiterjesztő értelmezés, jelen esetben pedig megalapozza az Alaptörvény XXVIII. cikkének (4) bekezdésébe foglalt alapjog és alapelv sérelmét, mivel a törvény, amely alapján a panaszos büntetőjogi felelősségre vonása megtörtént az elkövetés idején nem létezett.

5. A jogbiztonság sérelme és a partikurális jogalkalmazás kialakulása, mint az Alaptörvény ellenes jogalkalmazás eredménye

A panasz esetében még fontos rögzíteni, hogy a jogbiztonság és az ehhez kapcsolódó alapjogok kifejezetten kardinális szerepet játszanak az alapjogsérelem megállapításánál. Ugyanis az Alaptörvény XXVIII. cikkének (4) bekezdése és a jogbiztonság alkotmányos joga szorosan összekapcsolódik. A jogbiztonság fontosságát az Alkotmánybíróság több döntésében is elvi érveléssel fejezte ki. A büntetőjog területén kiemelendő, hogy egy jogállamban a visszamenőleges hatályú jogalkotás tilalma és a jogbiztonság megvalósulásának alapvető feltétele olyan minimálstandart, amely egy állam jogállami mivoltát meghatározza. [32/1991. (VI. 6.) AB határozat] A jogbiztonság kritériuma azért oly fontos a büntetőjog területén, mert a büntetőjog ultima ratio jellege, csakis abban az esetben érvényesíthető teljes mértékben, amennyiben a büntetőjogi szabályozás és a büntetőjog rendszere eleget tesz azon alkotmányos

alapelveknek, amelyek egy jogállam esetében a jogszabályok kiszámíthatóságát, előreláthatóságát és egyértelműségét tükrözik a normák címzettjei felé. Ezt a gyakorlatot erősíti meg az Alkotmánybíróság a 11/1992 (III.5.) AB határozatában, amikor is kimondja, hogy:

„Ez gyakorlatilag a jogbiztonság elvét testesíti meg, amely az állam- és elsősorban a jogalkotó kötelezettségévé teszi, hogy a jog egészre, egyes részterületei és az egyes jogszabályok is világosak, egyértelműek, működésüket tekintve kiszámíthatóak és előreláthatóak legyenek a norma címzettjei számára.”

Jelen panasz tárgyát képező esetben az Alaptörvény XXVIII. cikkének (4) bekezdésében tárgyalt- a büntetőjog egész rendszerét és az alkotmányos igazságszolgáltatás ideáját megalapozó- elv sérelme valósult meg. Ugyanis a jogalkotó jogalkotási kötelezettségének nem tett eleget és az elektromos rollerrel való közlekedés élethelyzetét nem szabályozta megfelelően. Annak elhelyezkedését a jogrendszerben nem konkretizálta, annak részletszabályait nem dolgozta ki és közlekedési eszköz kategorizálását sem tette meg. A jogalkotó elmulasztotta megalkotni azon jogszabályi rendelkezést, amely járművé minősítené az adott közlekedési eszközt és ezáltal a norma címzettjei nem szerezhettek tudomást egyes cselekmények tiltott mivoltáról. E jogalkotói mulasztás oda vezetett, hogy nem csak a norma címzettjei nem értesülhettek az elektromos rollerre irányadó közlekedési és egyéb szabályokról, hanem a jogalkalmazók sem tudtak egyértelműen állást foglalni a felmerült jogi anomáliának megítélésével kapcsolatban. Ennek alátámasztására legjobb példa a kérdéskörben felmerült partikuláris jogalkalmazás létrejötte. Amely jogalkalmazás nem csak a büntetés mértékében vagy annak módjában tért el egymástól- amely egy egységes jogalkalmazásban a szabad bírói mérlegelést figyelembe véve természetes- hanem az egyes bíróságok ugyanazon tárgyi súlyú és elkövetési módjukban megegyező cselekményeket akár bűnösség szempontjából is különféle módokon értékelték. Ilyen kardinális ítéletek, a 2022. december 7. napján a Debreceni Ítéltábla által Bhar.II.630/2022/6. ügyszámon megszületett bűnösséget megállapító ítélet; a Debreceni Törvényszék által meghozott Bf.34/2019/7. ügyszámú és a Miskolci Törvényszék által meghozott 7.Bf.382/2021/5. ügyszámú felmentő ítéletek; valamint a Debreceni Ítéltábla Bhar.II. 175/2020/11. ügyszámú bűnösséget megállapító, ugyanakkor büntetést enyhítő ítélete. A partikularizálódott jogalkalmazást a Kúria Bfv.II.442/2022/5. számú végzésével kívánta helyreigazítani, amely helyreigazítás a bűncselekmény megállapításának lehetőségét kreálta meg az elektromos rollerrel kapcsolatos ügyek esetében. E joggyakorlatot egységesítő végzés teljes mértékben figyelmen kívül hagyta azon feltételt, hogy a büntetőjogi szabályokat törvényi szinten szükséges szabályozni. Ugyanis ellenkező esetben a jogbiztonság elve és a büntetőjog legalitása is sérülne azzal, ha a norma címzettjeihez egyértelműen nem jut el a cselekmény lehetséges következményeinek a tájékoztatása. Egy laikus címzettől pedig egyszerűen nem elvárható, hogy az eklektikus bírói gyakorlatok között eligazodjon,

valamint, hogy a Kúria által jogformálási és kvázi-jogalkotási szándékkal létrehozott precedensről értesüljön.

A panasz tárgyát képező jogi helyzetben a jogalkalmazó hatalom a fentiek miatt, önkényesen, egy nem szabályozott életviszony alapján a bűncselekmény elkövetését állapította meg. Ugyanakkor a törvényileg nem szabályozott cselekmény az Alkotmánybíróság következetes gyakorlatából és az Alaptörvény szabályozási rendszeréből, sőt a Btk. által kreált jogi fundamentum alapján sem lehet bűncselekmény. Ezt a gyakorlatot erősíti a nemrégiben megjelent 3325/2022. (VII. 21.) AB végzés, amelynek [18]. bekezdésében Dr. Sulyok Tamás alkotmánybíró egyértelműen amellelt foglal állást, hogy a büntető anyagi jogszabályok, csak abban az esetben hordozzák magukon a legalitás elvének stigmáját, ha azok törvényi szinten kerülnek szabályozásra és arról a norma címzettjei egyértelműen értesülhetnek.

„Álláspontom szerint az Alaptörvény rendszeréből, a XXVIII. cikk (4) bekezdésének, I. cikk (3) bekezdésének, valamint IV. cikk (2) bekezdésének együttes és egymásra tekintettel történő értelmezéséből kiolvasható az anyagi jogi legalitás veszélyhelyzettől független jelentéstartalmaként a büntető anyagi jogi szabályok törvényi jogforrási szinten történő szabályozásának követelménye.”

Az idézet által is hivatkozott büntetőjogi tényállások, az Alaptörvénnyel összhangban értelmezve csak akkor tekinthetők teljes mértékben legálisnak, ha azok törvényi szinten szabályozva vannak. Ellenkező esetben a büntetőjog elveszíti legalitását és ultima ratio funkcióját. Továbbá a formális logika és jogértelmezés szabályaival a fenti idézetből az „argumentum a minus ad maiore” mechanizmus használatával levonható az a következtetés, hogy amennyiben a törvényi tényállás nem létezik, azaz nem, hogy nem törvényi szinten nincs szabályozva az életviszony, hanem semmilyen más módon sem. Akkor a törvény nélküli szankcionálás intézményét vélhetjük felfedezni, amely egyfelől visszavezet az Alaptörvény XXVIII. cikkének (4) bekezdésébe foglalt alapelv megsértéséhez és így a panasz tárgyát képező bírói jogalkalmazás alapjogellenessége egyértelműen megállapíthatóvá válik.

6. Univerzális kérdés

Fontos továbbá, hogy jelen panasz esetében nem pusztán az elektromos roller kategorizálási kérdése, amely tisztázatlan. Sokkal fontosabb tényként szükséges kezelni azt, hogy a norma címzettjei számára elérhetővé vált-e a norma oly módon történő megismerése, hogy arról tudomásuk legyen, hogy büntetendő cselekményt követnek-e el. Fontos rögzíteni, hogy a norma nem tudása a felelősség alól nem mentesíthet senkit, ugyanakkor a norma megalkotása ezzel szemben egyértelműen a jogalkotó hatalmat kötelezi és az életviszony szabályozatlansága pedig nem vezethet oda, hogy a jogalkalmazó önkényesen az állampolgárokat vonja felelősségre a jogalkotó mulasztása végett és ezzel alapjogi jogsértések sorát követi el. A jogalkalmazás és a

jogalkotás a fenti követelmények megszegése miatt igazságtalan, aránytalan és méltánytalan helyzetbe hozza az állampolgárok tömegét, amely folyamatos jogsérelmekben nyilvánul meg minden hasonló ügyben.

A panaszos ezért kéri a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy a fentiekben kifejtettekre tekintettel a megtámadott bírói döntések esetében az alapjogsérelmet állapítsa meg és az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja, a 24. cikk (3) bekezdés b) pontja alapján állapítsa meg a megtámadott bírói döntések alaptörvény-ellenességét és azokat semmisítse meg, ezáltal helyreállítva az Alaptörvény által megfogalmazott jogok alapjogi érvényét és a kialakult alapjogsértéseket orvosolja.

„A mindig részleges és szubjektív igazságosságnál a tárgyi és formális elvekre támaszkodó jogbiztonság előbbre való” [11/1992 AB határozat (III.5.)]

3. Egyéb nyilatkozatok és mellékletek

a) Nyilatkozat arról, hogy az indítványozó kezdeményezte-e a bíróságon az alkotmányjogi panasszal támadott bírósági ítélet végrehajtásának felfüggesztését.

Nyilatkozom, hogy az ítélet végrehajtásának felfüggesztését nem kezdeményeztem.

b) Ügyvédi vagy kamarai jogtanácsosi meghatalmazás eredeti példánya, ha az indítványozó jogi képviselővel jár el. (Melléklet)

Dr. Győrfi András ügyvéd az Alkotmánybíróság előtt zajló jelen alkotmányjogi panasz eljárásban meghatalmazott jogi képviselőként jár el.

c) Nyilatkozat az indítványozó személyes adatainak nyilvánosságra hozhatóságáról (Melléklet)

Nyilatkozom, hogy az indítványban foglalt alkotmányossági kérelemmel és az alkotmányjogi panasszal kapcsolatban, annak közzétételénél nevem feltüntetéséhez hozzájárulok.

d) Az érintettséget alátámasztó dokumentumok egyszerű másolata (Mellékletek)

Mellékletként csatolva:

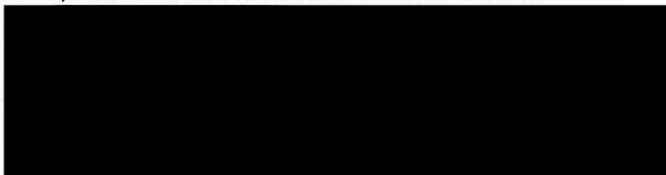
1. Ügyvédi meghatalmazás
2. A Debreceni Járásbíróság által hozott büntetővégzés
3. Debreceni Járásbíróság ítélete
4. Debreceni Törvényszék ítélete

Kelt: Debrecen, 2023. május 11.

**Dr. Győrfi
András**

Digitálisan aláírta:
Dr. Győrfi András
Dátum: 2023.05.11
15:13:43 +02'00'

Németh Tamás
panaszos

Dr. Győrfi András
Dr. Győrfi András Ügyvédi Iroda
meghatalmazott jogi képviselő

